

ZAKON

O IZMENAMA ZAKONA O REFERENDUMU I NARODNOJ INICIJATIVI

Član 1.

U Zakonu o referendumu i narodnoj inicijativi („Službeni glasnik RS”, broj 111/21), član 7. menja se i glasi:

„Član 7.

Overa potpisa vrši se u opštinskoj, odnosno gradskoj upravi.

Za overu potpisa ne plaća se naknada.

Overi potpisa ne podležu potpisi dati elektronskim putem, u skladu sa uredbom kojom se uređuje elektronska narodna inicijativa.”

Član 2.

Član 20. menja se i glasi:

„Član 20.

Narodni poslanici, birači i drugi podnosioci zahteva na osnovu kojeg je doneta odluka o raspisivanju referenduma (u daljem tekstu: ovlašćeni predlagač) mogu odrediti svoje predstavnike (člana i zamenika člana) u nadležnu izbornu komisiju i glasačke odbore.”

Član 3.

U članu 43. stav 1. menja se i glasi:

„Skupština može doneti akt suprotan aktu odnosno pitanju potvrđenom na referendumu ili izmenama i dopunama tog akta menjati suštinu potvrđenog akta odnosno pitanja tek po isteku četiri godine od dana održavanja referenduma, uz obavezu sprovođenja savetodavnog referenduma o tom pitanju.”

Član 4.

Član 44. menja se i glasi:

„Član 44.

Ako su građani na referendumu doneli odluku protiv potvrđivanja akta odnosno pitanja koje je bilo predmet izjašnjavanja, o tom aktu, odnosno pitanju ne može se ponovo odlučivati na referendumu u roku kraćem od četiri godine od dana održavanja referenduma.”

Član 5.

Na referendum raspisan pre stupanja na snagu ovog zakona primenjivaće se zakon koji je važio do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 2. Ustava Republike Srbije prema kojoj Republika Srbija uređuje i obezbeđuje ostvarivanje i zaštitu prava i sloboda građana i u odredbi člana 108. stav 1. Ustava prema kojoj na zahtev većine svih narodnih poslanika ili najmanje 100.000 birača Narodna skupština raspisuje referendum o pitanju iz svoje nadležnosti, u skladu sa Ustavom i zakonom.

II. Razlozi za donošenje zakona

Nakon usvajanja novog Zakona o referendumu i narodnoj inicijativi ustanovljeno je da bi ipak, imajući u vidu široko postavljen krug referendumskog izjašnjavanja, počev od onog na republičkom pa do onog na lokalnom nivou, trebalo dodatno unaprediti položaj subjekata koji učestvuju u neposrednom iniciranju i odlučivanju na referendumu a pre svega građana koji izražavaju zainteresovanost ili su njihovi interesi usko povezani sa ishodom referenduma.

III. Objašnjenje pojedinačnih rešenja

Unapređenja o kojima je reč su prvo ukidanje naknade za overu potpisa (član 1. Predloga zakona, izmena člana 7. važećeg Zakona), a zatim i propisivanje pravila prema kome i narodni poslanici i birači i drugi podnosioci zahteva na osnovu kojeg je doneta odluka o raspisivanju referenduma mogu odrediti svoje predstavnike (člana i zamenika člana) u nadležnu izbornu komisiju i glasačke odbore (član 2. Predloga zakona, izmena člana 20. važećeg Zakona).

Pored toga, da bi se osnažio uticaj referendumske odluke u društvenoj zajednici propisuje se da se akt odnosno pitanje koje je usvojeno na referendumu niti njihova suština ne mogu menjati u naredne četiri godine, umesto dve kako je to propisano važećim zakonom (član 3. Predloga zakona, član 43. važećeg zakona). Sledstveno tome, predlaže se da se o aktu, odnosno pitanju koje nije usvojeno na referendumu ne može odlučivati ponovo takođe u naredne četiri godine, umesto kao što je do sada propisano godinu dana (član 4. Predloga zakona, član 44. važećeg Zakona).

Radi očuvanja pravne sigurnosti ovaj zakon će se primenjivati na referendume koji budu raspisani nakon njegovog stupanja na snagu, a ne i na one koji su raspisani pre njegovog stupanja na snagu (član 5. Predloga zakona).

IV. Finansijska sredstava za sprovođenje zakona

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

Predlaže se da zakon bude donet po hitnom postupku, saglasno članu 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12 - prečišćen tekst) u cilju otklanjanja mogućnosti nastupanja štetnih posledica po život i zdravlje ljudi, bezbednost zemlje i rad državnih organa i organizacija.

VI. Razlozi zbog kojih se predlaže da zakon stupi na snagu pre osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”

Razlozi zbog kojih se predlaže da zakon stupi na snagu pre osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, nalaze se u potrebi što skorijeg uspostavljanja uslova za adekvatno i svrsishodno vršenje suverenosti od strane građana putem referendumu i narodne inicijative.

**PREGLED ODREDBA KOJE SE MENJAJU
U ZAKONU O REFERENDUMU I NARODNOJ INICIJATIVI**

Overa potpisa

Član 7.

~~Overa potpisa se vrši kod javnog beležnika ili u opštinskoj, odnosno gradskoj upravi, a u gradovima i opštinama za koje nisu imenovani javni beležnici u osnovnom sudu, sudskoj jedinici, prijemnoj kancelariji osnovnog suda ili opštinskoj, odnosno gradskoj upravi.~~

~~Naknada za overu potpisa iznosi 40 dinara po potpisu.~~

~~Overi potpisa ne podležu potpisi dati elektronskim putem, u skladu sa uredbom kojom se uređuje elektronska narodna inicijativa.~~

~~OVERA POTPISA VRŠI SE U OPŠTINSKOJ, ODNOSNO GRADSKOJ UPRAVI.~~

~~ZA OVERU POTPISA NE PLAĆA SE NAKNADA.~~

~~OVERI POTPISA NE PODLEŽU POTPISI DATI ELEKTRONSKIM PUTEM, U SKLADU SA UREDBOM KOJOM SE UREĐUJE ELEKTRONSKA NARODNA INICIJATIVA.~~

Predstavnik ovlašćenog predlagača u organu za sprovođenje referenduma

Član 20.

~~Podnosilac zahteva na osnovu kojeg je doneta odluka o raspisivanju referenduma (u daljem tekstu: ovlašćeni predlagač) može odrediti svoje predstavnike (člana i zamenika člana) u organe za sprovođenje referenduma.~~

~~NARODNI POSLANICI, BIRAČI I DRUGI PODNOSIOCI ZAHTEVA NA OSNOVU KOJEG JE DONETA ODLUKA O RASPISIVANJU REFERENDUMA (U DALJEM TEKSTU: OVLAŠĆENI PREDLAGAČ) MOGU ODREDITI SVOJE PREDSTAVNIKE (ČLANA I ZAMENIKA ČLANA) U NADLEŽNU IZBORNU KOMISIJU I GLASAČKE ODBORE.~~

Obaveznost odluke

Član 43.

~~Skupština može doneti akt suprotan aktu odnosno pitanju potvrđenom na referendumu ili izmenama i dopunama tog akta menjati suštinu potvrđenog akta odnosno pitanja tek po isteku dve godine od dana održavanja referenduma, uz obavezu sprovođenja savetodavnog referenduma o tom pitanju.~~

~~SKUPŠTINA MOŽE DONETI AKT SUPROTAN AKTU ODNOSNO PITANJU POTVRĐENOM NA REFERENDUMU ILI IZMENAMA I DOPUNAMA TOG AKTA MENJATI SUŠTINU POTVRĐENOG AKTA ODNOSNO PITANJA TEK PO ISTEKU ČETIRI GODINE OD DANA ODRŽAVANJA REFERENDUMA, UZ OBAVEZU SPROVOĐENJA SAVETODAVNOG REFERENDUMA O TOM PITANJU.~~

Obaveznost odluke iz stava 1. ovog člana ne postoji u slučaju sprovođenja savetodavnog referenduma.

Ponovno raspisivanje referenduma

Član 44.

~~Ako su građani na referendumu doneli odluku protiv potvrđivanja akta odnosno pitanja koje je bilo predmet izjašnjavanja, o tom aktu, odnosno pitanju ne može se ponovo odlučivati na referendumu u roku kraćem od godinu dana od dana održavanja referenduma.~~

AKO SU GRAĐANI NA REFERENDUMU DONELI ODLUKU PROTIV POTVRĐIVANJA AKTA ODNOSNO PITANJA KOJE JE BILO PREDMET IZJAŠNJAVANJA, O TOM AKTU, ODNOSNO PITANJU NE MOŽE SE PONOVO ODLUČIVATI NA REFERENDUMU U ROKU KRAĆEM OD ČETIRI GODINE OD DANA ODRŽAVANJA REFERENDUMA.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama Zakona o referendumu i narodnoj inicijativi.

Draft Law on Amendments on the Law on Referendum and People`s Initiative.

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa

Donošenje ovog zakona nije izričita obaveza predviđena u SSP-u.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma

Nema

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma.

Ne postoji obaveza

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

Ne postoje

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Donošenje ovog zakona nije predviđeno NPAA-om (2014-2018). Budući da u ovoj oblasti nema pravnih tekovina EU, pa samim tim ni uobičajenog postupka usklađivanja propisa, ovog zakona nema u tabeli NPAA koja pokazuje pregled zakona koji treba da se usklade, kao ni u elektronskoj bazi NPAA.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr.

Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost predmetnog propisa.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?
/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

U izradi teksta Predloga zakona nije ostvarena saradnja sa Evropskom unijom niti su učestvovali konsultanti.